

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE

SVETI PETAR I PAVAO

KRUNICA – EVANĐEOSKA MOLITVA

Glasoviti talijanski fizičar Aleksandar Volta (1745-1827) posebno je častio Bl. Dj. Mariju koju je nazvao i „**Prijestolje mudrosti**“. Njegov znanstveni rad odvijao se je ispred jednog oltara njoj posvećena a pred njezinom slikom uvijek je gorjelo svjetlo i stajalo svježije cvijeće. Svojom velikom dužnošću smatrao je dnevno moljenje krunice te je govorio da mu je „**krunica velika i sigurna okrepa u večer svakog napornog dana**“.

A **sv. Ivan Bosko** reče jednom posjetiocu svoga Zavoda koji se je divio redu, radu, disciplini i veselosti dječaka ovo: „Znajte, kad bi ja ukolonio iz Zavoda moljenje sv. Krunice, u isti čas nestalo bi iz mog Oratorija i reda i rada i nauke i veselosti, čemu se vi toliko divite.“

Papa Pio IX reče u jednom od svojih govora: „Djeco, pomozite mi pobijediti zla koja muče Crkvu i ljudsko društvo, ali ne mačem, nego krunicom“. I mogli bismo još mnoštvo primjera i izreka o krunici iz života slavnih ljudi i žena, tako i iz života onih nepoznatih i jednostavnih koji su u krunici nalazili pomoć, smirenje, olakšanje životnih poteškoća i čije su molitve krunice bile uslišane.

Međutim osim ovih svijetlih primjera o molitvi krunice i dragih iskustava koje sami imamo, možda smo osjetili koji puta kako nam krunica izgleda teška, dosadna, čni nam se da je mehanički molimo. „Sjećam se tolikih krunica rastreseno izmoljenih u doba mojeg dječastva i mladenaštva, s dosadom s premnogim i bujnim mislima u glavi. Smatrao sam krunicu kao molitvu koju su mi naturili, na koju smu me prisilili, ali mi je nikada nisu protumačili, i onda je ona za mene bila preteška“, **rekao je jednom zgodom mladima milanski kardinal Carol Maria Martini.**

Ova kateheza želi upravo to, protumačiti značenje krunice te pružiti neke sugestije za raznovrsnije i smislenije moljenje te molitve. **To je molitva koja traži mnogo mira, sabranosti, opuštenosti, i ritma.**

Kratka povijest krunice

Krunica nije nastala odjednom kao gotova pobožnost, nego se je postepeno razvijala. Korijenje ovoga moljenja možemo naći kod **starih pustinjaka** koji su običavali na zrna nizati svoje molitve. A možemo reći da je krunica od **150 Zdravomarija (bez otajstva svjetla) složena po uzoru na 150 psalama časoslova**. U svojoj prvotnoj formi krunica je prvi put spomenuta i pohvaljena na pariškoj sinodi za biskupa **Odon de Sully-a (1196-1208)**. Današnju formu krunice uobličio je dominikanac **Alain de la Roche (+1475)** a odobrio papa **Pio V**.

Dakle krunica kakvu mi imamo ne seže dalje od druge polovice XV stoljeća. A pobožnost krunice posebno su širili duhovni sinovi **sv. Dominika**. Pri koncu XV stoljeća ova je molitva postala tako općenitom i uspješnom da joj se **pripisuje pobjeda nad Turcima kod Lepanta** u listopadu 1571. A, 1573. odobri Grgur XIII svetkovinu sv. Krunice na prvu nedjelju listopada u svim crkvama koje su imale oltar sv. Krunice. Klement X proširio je blagdan na cijelu Španjolsku. Nova pobjeda nad Turcima od 5. Kolovoza 1716. Za Karla IV po princu Eugenu potaknu Klementa XI da je protegne na cijelu Crkvu.

Leon XIII uzdiže pobožnost na stupanj drugog reda, složi oficij, pridoda ga lauretanskim litanijama zaziv „**Kraljice sv. Krunice**“, izdade petnaest okružnica o krunici, naredi da se krunica javno moli **kroz mjesec listopad, sagradi u Lurdu crkvu posvećenu otajstvima sv. Krunice s petnaest lijepih oltar**, koji u mozaicima predstavljaju pojedina otajstva krunice. Papa je htio da ovom molitvom zadobije pomoć Majke Božje za Crkvu kojoj prijete tolika zla.

Elementi krunice

Kako rekosmo oblik krunice kakav imamo danas odobrio je papa Pio V ,a ona sadrži u sebi više elemenata:

Razmatranje otajstva spasenja podijeljena u tri kruga koja izražavaju mesijanska vremena, spsenjsko trpljenje Kristovo i slavu Uskrslog koji izlijeva Duha Svetoga na Crkvu. To ratmatranje po svojoj naravi vodi k praktičnom razmišljanju, te donosi sa sobom poticaje za život.

Molitvu Gospodnju, tj. Očenaš, koji je po svojoj vrijednosti u temelju kršćanske molitve i daje dostojanstvo njezinim različitim oblicima.

Litanijsko ponavljanje Zdravomarija od 150 pretstavlja stanovitu sličnost s Psaltirom. Taj broj je podijeljen na desetice koje se odnose na pojedina otajstva spasenja, a raspoređena su prema već spomenuta tri kruga. To daje krunici značajku liričnosti i hvalbenosti.

Slava Ocu, je u skladu s usmjerenjem sve kršćanske pobožnosti i zaključuje molitvu proslavljenjem Boga, u jedinstvu i Trojstvu, od kojega, po kojemu i za kojega je sve stvoreno (Rim 11,36). Svi elementi moraju doći do izražaja radi bogatstva raznolikosti.

Krunica – „Sažetak Evandjelja“

Krunica je zapravo zapadna inačica, ponešto složenija, istočnjačke ponavljane molitve. Pio XII u svojoj poslanici a to ponavlja i MC u br. 42, naziva krunicu „**sažetkom svega Evandjelja.**“ U toj apostolskoj pobudnici MC papa Pavao VI sugerira nekoliko refleksija u vezi snažnog i svjesnijeg oživljavanja moljenja krunice.

Evandeoska molitva

Zašto je nazivamo evandeoskom molitvom? Jer iz Evanđelja vadi iskaze otajstva i najglavnije formule te se nadahnjuje na Evanđelju da sugerira, počevši od radosnog pozdrava anđelova i vjerničkog odgovora Djevičina, držanje kojim vjernik mora moliti. Krunica osim toga odražava i shemu prvotnog navještaja vjere, te otajstvo Krista stavlja pred naše oči onako kako ga je izrazio sv. Pavao u himnu poslanice Filipljanima: **poništenje, smrt, uzvišenje (2. 6-11)**. Krunica naime primatra po redu i susljedno poglavite spasotvorne događaje Otkupljenja koji su se u Kristu ispunili: od djevičanskog začeća i otajstva djetinjstva sve do vrhunskih časova Pashe-blažene Muke i slavnog Uskrsnuća te do njezinih učinaka na Crkvu koja nastane na dan **Pedesetnice-Duhova – što odražava otajstvo svjetla i na Djevicu na dan kad je dovršivši zemaljski život bila dušom i tijelo uznesena u vječnu domovinu.**

Kristološko usmjerenje Krunice

Njezin naime najznačajniji sastavi dio – litanjsko ponavljanje Zdravomarija – postaje također neprekidno hvaljenje Krista. Ponavljanje Zdravomarija tvori osnovu na kojoj se razvija razmatranje otajstva: Isus svake Zdravomarije jest onaj isti kojega nam otajstva jedno za drugim stavljaju pred oči, sad kao Sina Djevičina, rođena u betlehenskoj špilji, od Majke prikazana u hramu, dječaka puna revnosti za ono što je Oca njegova Otkupitelja u smrtnoj borbi Getsemanskom vrtu, izbičevana i okrunjena trnjem, opterećena križem i umirućega na Kalvariji, uskrsnula od mrtvih i uzašla k ocu da ostvari izlivanje dara Duha Svetoga.

Duhovna dimenzija Krunice

Da bi nam krunica bila prava molitva, a ne neko puko ponavljanje riječi, potrebno je upozoriti na duhovno-kontemplativnu (razmatranje) dimenziju krunice. Jer, ne treba zaboraviti Kristovih riječi: „**Kad molite ne blebećite kao pogani. Misle da će s mnoštva riječi biti uslišani**“ (Mt 6,7). Stoga je **krunica bez razmatranja kao tijelo bez duše**, njezino moljenje u tom slučaju pada u pogibao da postane mehaničko opetovanje formula. Moljenje krunice zahtijeva polagan ritam, pružanje dovoljno vremena kako bi molitelj mogao bolje razmišljati o otajstvima života Gospodinova, gledanim kroz srce One koja je bila Gospodinu najbliža, pa bi se na taj način mogla odatle crpsti neslućena bogatstva. Stoga se u moljenju Krunice mogu zgodno uključiti čitanje Svetoga Pisma, osvjetljena homilijom, okružena pravilnim razmacima šutnje te pjevanjem.

Povezanost krunice i liturgije

Krunica je nikla na vjekovnom stablu kršćanske liturgije, kao pravi „Djevičin psaltir“ (150 Zdravomarija – 150 psalama) pomoću kojeg su se skromni ljudi pridruživali univerzalnoj pjesmi hvale i i prošnje Crkve. Međutim krunica, kao ni druge izvanliturgijske pobožnosti, ne smiju se miješati s liturgijom, pa se stoga ne smije moliti za vrijeme sv. Mise. Nego krunica može biti izvrsna priprava na sv. Misu. Liturgija uprisutnjuje pod velom znakova, koji su na otajstven način djelotvorni, najveća otajstva našega otkupljenja; Krunica, po ljubavi koja se rađa iz razmatranja, pomaže molitelju da se sjeća tih otajstava, te potiče njegovu volju da odatle crpi pravila za život.

Želim Vas pozvati, draga braćo
i sestre na molitvu krunice
u obiteljima, zajednicama
i župama. Na nakane Pape,
za misije, Crkvu i za mir
u svijetu.

Benedetto XVI, Angelus 1 ottobre 2005.

Razmišljanje o otajstvima krunice, naime, time što Kristova otajstva čini dragima duhu i srcu vjernika, može biti vrlo dobra priprava za proslavljanje tih otajstava u liturgijskom činu, te postati kasnije njihova produljena jeka. Krunica i liturgija po svojoj je naravi komunitarna, hrani se Svetim Pismom i odvija se oko otajstva Krista i imaju iste događaje povijesti spasenja koje je Krist izvršio. Ali bitno na različitom planu.

